

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

5. Formæ deficientis compensatio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45686

mensura subijci, ac rupes margaritis prastantiores esse, coruosq; lascinijs angustiores. Tu verò magnitudine tua & cubitis frueri. Deinde subdit. Quòd si hoc quoq; adycias, eam orationis causa curuam esse, ac per ingentes mentis agitationes, perpetuã cum Deo consuetudinem habere, quid hic de tua sublimitate, corporisq; mensura iactabis? Vide tempestiuum silentium: loquentem audi, quã in comita sit animaduerte, quã ut femina fortis ac strenua, quas vi domestica utilitatès afferat, quã viri amans, ac tum illud Laconis dices: Certe animus in mensuram minimè cadit, atq; externum hominem oculos coniectos in internum habere oportet. Ita eam ut paruam deridere desines, & tuum coniugium faustum ac felix indicabis. Hæc D. Gregorius Nazianzenus scripsit ad Nicobulum. Quæ ubi in alijs quoque paruis hominibus habent locum, nihil vitæque conqueri possunt, cùm corpore quidem alijs cedant, anima autem eisdem excedant, ac proinde meliore sui parte sint meliores.

V.

Genes. 29. 16.

Alijs in statura, alijs in forma aliquid deest, sed sunt & hinc suæ compensationes. Exempli instar haberi possunt duæ sorores, filia Laban. Hic habebat duas filias, nomen maioris Lia: minor verò appellabatur Rachel. Sed Lia lippis erat oculis: Rachel decora facie, & venusto aspectu. Vtramque duxit Iacob. Videns autem Dominus, quòd despiceret Liam, aperuit vuluam eius, sorore sterili permanente. Quæ conceptum genuit filium, vocauitq; nomen eius Ruben, dicens: Vidit Dominus humilitatem meã, nunc amabit me vir meus. Rursumq; concepit & peperit filium, & ait: Quoniam audiuit me Dominus haberi contemptui, dedit etiam istum mihi, vocauitq; nomen eius Simeon. &c: Vides compensationem? Rachel pulchra erat, sed infæcunda? Lia lippiebat, sed & pariebat; ita quod vni deerat de forma, accessit illi à prolis gloria; & quæ gloriabatur forma, sterilitate humiliabatur. Vult enim nihil, in hac vita, omni ex parte beatum esse Deus, ut ad aliam beatitudinem aspiremus; neque etiam omni ex parte miserum, ne deijciamur, videntes tristibus iucunda misceri. Æsopi quoque deformitas ab ingenio & sapientia fuit excusata. Nolisset formosus & stupidus esse. Præstat testam Cretico vino, quàm crystallinum calicem

cem Germanicâ cereuisiâ plenum habere. Quid? Rhodopené roseo aspectu impudica, an deiectis oculis modesta Lydvina laudabilior est? Denique eadem est conditio mortalium, formosi pariter ac deformes senescunt, ac moriuntur. Sed formosius, quia in contrariam mutantur deformitatem: minore opus est mutatione ijs, qui iam antè sunt deformes, & fame exangues, qui clausis oculis cadauera putantur antè, quàm sint.

Herodot. l. 2:
& Plin. lib. 36.
cap. 12.

Nunc singulorum defectus membrorum aliunde adiutos percurramus, atque ab auribus, in quibus est disciplinæ sensus, incipiamus. Hunc sensum sæpe ars compensauit, natura correxit, ingenium impleuit, mutus magister docuit aliunde petere. Memorat Franciscus Vallesius, Petrum Pontium D. Benedicti Religiosum natos surdos loqui docuisse, non alia ratione, quàm vt eis ostenderet primò, quo modo scribendum esset, res ipsas digitis indicando, quæ characteribus illis significarentur, ac deinde ad motus linguæ, qui characteribus responderent, prouocando. Sic quemadmodum audientes per loquelâ discunt scribere, surdi per scripturâ discunt loqui. Plus est, quod alius Author de surdis & mutis scribit in hunc modû: *Apud nos, ait ille, sanè habemus, adhuc adolescentem & virginem, ex iisdem parentibus, & quidem celebri & honesto genere prognatos, qui peculiari acumine ingenij sunt pradi. Et licet mutos & surdos eos ambos natura procreauerit, tamen uterq; scitè legere & scribere elegantissimè, nec non & rationes mercatorias computare potest. Vt autem hic ex nutu, quæ sibi faciendæ sunt, dexterè percipit, & si deest calamus, gesticulationibus suas cogitationes exprimit, nec nõ & in omnibus aleæ lusibus, qui apud nos vsitati sunt, & non sine accurata ratiocinatione perfici possunt, excessit: ita illa acû & ingeniosa textura alias puellas facile superat. Inter ceteras autem mirificas dotes, quas illis natura compensauit, memorabile est, quòd ex motu labiorum interdum percipere videntur, quid aliquis loquatur. Vnde videas eos conciones sacras sapissimè frequentare, vt aliquis non absurde dicere posset, videri, intentis oculis, visu eos haurire, quòd alij auditu facere solent. Siquidem orationem Dominicam, aliasq; pijs preces, quando volunt, absque suggestione,*

VI.

Franc. Vallesius de sacra Philof. c. 4.

Phil. Camer. Cent. 1. Horar. subsecuar. c. 37.

XXXX 3 alyrie